

Dosarul nr. 3ra-1272/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: V. Sanduța)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V. Sîrbu, V. Mihaila)

Î N C H E I E R E

23 octombrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătoriai

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea primirii și examinării dosarului de subvenționare,

împotriva deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia împotriva hotărârii din 07 decembrie 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Centru

c o n s t a t ă :

La 06 august 2018 Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentată de avocatul Jelamschi Eugenia în baza mandatului seria MA nr. 1105240 din 01 august 2018, a depus cerere de chemare în judecată împotriva Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea primirii și examinării dosarului de subvenționare.

În motivarea acțiunii avocatul Jelamschi Eugenia a indicat că la 14 aprilie 2016 a fost fondată Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae”, fapt ce se confirmă prin certificatul de înregistrare a gospodăriei țărănești (de fermier) nr. 503055028 din 14 aprilie 2016, seria GȚ nr. 0433409, eliberat de Primăria s. Saharna Nouă, r-nul Rezina.

La 15 aprilie 2016 Gospodăriei Țărănești „Jelamschi Lilia Nicolae” i s-a atribuit codul fiscal nr. 32362765 prin certificatul nr. 001641 seria SFR eliberat de Inspectoratul Fiscal de Stat pe r-nul Rezina.

Prin Actul privind înființarea plantației multianuale/perene din 01 august 2017, la pct. 1, s-a constatat că Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” în luna aprilie 2017 a înființat o plantație multianuală de culturi nucifere, cu suprafața de 23,11 ha.

Conform pct. 3 și 4 din Actul menționat, plantațiile perene de pe lotul verificat corespund criteriilor de dezvoltare plantațiilor în primul an de vegetație și nu au fost constatate careva neajunsuri.

La 27 aprilie 2018 Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” s-a adresat Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură cu cerere, solicitând examinarea și permisiunea de a depune dosarul pentru obținerea subvențiilor pentru înființarea plantației.

Prin scrisoarea nr. 402/02 din 04 iulie 2018, Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a informat Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” că termenul de depunere a cererii pentru obținerea subvențiilor pentru înființarea plantației a expirat la 31 octombrie 2017.

Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” consideră că refuzul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură privind permisiunea de a depune dosarul pentru obținerea subvențiilor pentru înființarea plantației, expus în scrisoarea nr. 402/02 din 04 iulie 2018, este ilegal și neîntemeiat, deoarece prin Actul privind înființarea plantației multianuale/perene din 01 august 2017 s-a constatat că în luna aprilie 2017 a înființat o plantație multianuală de culturi nucifere, cu suprafața de 23,11 ha.

Conform pct. 24 alin. (1) din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural” nr. 455 din 21 iunie 2017, sprijinul este acordat pentru înființarea, începând cu toamna anului de subvenționare, conform proiectului de înființare, a actelor de înființare a plantațiilor multianuale cu material săditor provenit din pepiniere autorizate (sau import), cu soiuri înscrise în Catalogul soiurilor de plante al Republicii Moldova și importate conform prevederilor art. 11 alin.(4) lit. c) din Legea nr.68 din 5 aprilie 2013 despre semințe și nesubvenționate anterior.

Potrivit aceluiași Regulamentul, prin *an de subvenționare* – se înțelege perioadă cuprinsă între 1 noiembrie a anului precedent și 31 octombrie a anului curent.

Astfel, anul de subvenționare 2018 cuprinde perioada 01 noiembrie 2017 – 31 octombrie 2018, iar anul precedent celui de subvenționare - 2017, cuprinde perioada 01 noiembrie 2016 – 31 octombrie 2017.

Plantația înființată de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” în aprilie 2017 se încadrează în perioada prevăzută de lege și urmează să-i fie acordate subvenții (sprijin) pentru înființarea plantației.

Nu poate fi reținut argumentul Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură că Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” este în drept să depună dosarul de subvenționate începând cu 01 septembrie 2017 – până la 31 octombrie 2017.

Or, conform pct. 14 subpct. 3) din Regulamentul enunțat supra, dosarele de subvenționare se depun în perioada 1 februarie – 31 octombrie a fiecărui an, cu excepția cererilor de sprijin pentru submăsura de sprijin 1.2, în cazul plantațiilor înființate în toamna anului precedent celui de subvenționări și primăvara anului curent de subvenționare, care se depun începând cu data de 1 iunie a anului curent de subvenționare.

Iar, termenul limită de depunere este prevăzut la pct. 24 subpct. (1) în coroborare cu pct. 3) lit. a) al Regulamentului privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

A cerut Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentată de avocatul Jelamschi Eugenia admiterea acțiunii, anularea scrisorii (răspunsului) nr. 402/02 din 04 iulie 2018 a Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură ca fiind ilegală, cu obligarea acesteia să primească și să examineze dosarul de subvenționare pentru acordarea subvențiilor (sprijinului) pentru înființarea plantației.

Prin hotărârea din 07 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia împotriva hotărârii din 07 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

Prima instanță și instanța de apel au motivat soluțiile că Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” trebuia să depună cererea de solicitare a sprijinului financiar în perioada 01 septembrie – 31 octombrie 2017 a anului curent de subvenționare după cum prevede submăsura de sprijin 1.2-P „Stimularea investițiilor pentru înființarea, modernizarea și defrișarea plantațiilor multianuale, inclusiv a plantațiilor viticole și a plantațiilor viticole și a plantațiilor pomicole”, pe când reclamanta s-a adresat cu cererea respectivă abia la 27 aprilie 2018, contrar procedurii stabilite de Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural, aprobat prin Hotărârea Guvernului „Cu privire la modul de repartizare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural” nr. 455 din 21 iunie 2017.

La 21 august 2019 Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 07 decembrie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului avocatul Jelamschi Eugenia a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial cauza, cu interpretarea eronată a normelor de drept material, în special a pct. 14 subpct. 3) și pct. 24 din Regulamentul privind condițiile, ordinea și procedura de acordare a mijloacelor Fondului Național de Dezvoltare a Agriculturii și Mediului Rural.

La 13 septembrie 2019 în adresa Agenției de Intervenție și Plăți pentru Agricultură a fost expediată copia recursului depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 08 octombrie 2019 Agenția de Intervenție și Plăți pentru Agricultură reprezentată de Dumitru Popovici în baza procurii nr. 05 din 13 mai 2019, a depus referință, solicitând să fie respins recursul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia, invocând că instanța de apel a examinat minuțios toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a litigiului, dând o apreciere corectă suportului probatoriu al cauzei.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 19 iunie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost recepționată de avocatul Gospodăriei Țărănești „Jelamschi Lilia Nicolae” - Jelamschi Eugenia la 22 iulie 2019 (f.d. 117).

Cererea de recurs a fost depusă la 21 august 2019, adică în termenul prevăzut de lege.

Examinând temeiurile recursului depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că acesta este inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul Gospodăriei Țărănești „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu

a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art. 270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Gospodăria Țărănească „Jelamschi Lilia Nicolae” reprezentantă de avocatul Jelamschi Eugenia, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Sveatoslav Moldovan